

РЕШЕНИЕ

№ 5444

гр. София, 21.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 62 състав,
в публично заседание на 27.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Даниела Гунева

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **880** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 64, ал. 4 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/ във вр. с чл. 144 от Административно-процесуалният кодекс /АПК/.

Административното дело е образувано по жалба на Е. С. А., понастоящем изтърпяващ наказание в Затвора [населено място], срещу Заповед № 03 от 20.01.2023 година на Началника на Затвора [населено място], с която е отказано на същия преместване в заведение от открит тип ЗО „К.“.

В жалбата се твърди, че конкретния случай са налични доказателства, които по безспорен начин сочат придобито право на преместване на жалбоподателя в заведение от открит тип и за цялостно добро поведение на същия по време на изтърпяване на наказанието, като се сочи, че лишеният от свобода има 18 награди, работил, не е наказван дисциплинарно, не употребява алкохол и наркотици, твърди, че се е превъзпитал, а плана за изтърпяване на присъдата му не се спазва. В допълнителна жалба сочи, че желае да продължи образованието си и да се ресоциализира, да стане добър пример за останалите затворници, прилага кореспонденция с висши учебни заведения. Моли за отмяна на оспорената заповед като незаконосъобразна.

В съдебно заседание оспорващият лично поддържа жалбата и доводите за незаконосъобразност на оспорената заповед.

В съдебно заседание ответникът по жалбата, се представлява от юрк.М., която оспорва жалбата.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства във връзка с приложимия

закон - ЗИНЗС, административния акт - предмет на съдебен контрол, и доводите на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят А. изтърпява наказание "лишаване от свобода" от тридесет години в Затвора С., с първоначален режим „строг“.

От доказателствата по делото се установява, че същият е подал молба с вх. № 218/16.01.2023 г. до Началника на Затвора С. с искане, поради придобито право за прекатегоризиране съгласно чл. 64 ал.1 и 3 и замяна на режима в по-лек по реда на чл. 65 от ЗИНЗС и преместване от заведение от закрит тип в такова от открит тип.

Във връзка с подадената молба писмени становища са представили главен инспектор "Социална дейност и възпитателна работа" /СДВР/ при Затвора С., главен инспектор на режимно надзорно охранителната дейност /РНОД/ при Затвора С., инспектор "СДВР" и инспектор-психолог.

В становищата си длъжностните лица анализират поведението на А. по време на изтърпяване на наказанието, риска от рецидив, очакваните резултати от преместването му в общежитие от открит тип и излагат становище по целесъобразността на преместването. Взета е предвид оценката на риска от рецидив и рискът от вреди за обществото. Всички представени становища са за отказ за преместване с оглед цялостния анализ на обстоятелствата и фактите от значение за случая.

Въз основа на дадените становища, Началникът на Затвора С. издава оспорената заповед, с която отказва преместването на А. в заведение от открит тип. Административният орган е мотивирал отказа, като е отчел, че л.св. е придобил формално право за преместване в заведение от открит тип, но не са налице категорични данни за добро поведение на лицето, че оценката на риска при него при последното преразглеждане е със завишени стойности от 40 на 47 точки. Според решаващия орган не може да се направи обоснован извод за наличие на втората изискуема предпоставка, визирана в нормата на чл. 64 ал.1 от ЗИНЗС, а именно добро поведение, предвид всички становища на длъжностните лица и оценката на личността на А. и неговите поведенчески и психологически характеристики.

Прието е, че л.св. все още се явява носител на риск, представляващ заплаха за обществото, все още са налице дефицити, по които работата следва да продължи. Като правни основания за издаване на заповедта са посочени чл. 64, ал. 2

и ал. 1, във връзка с чл. 43, ал. 4 от ЗИНЗС, а като фактически - становищата на посочените по-горе длъжностни лица.

По делото е приложено досието на лишения от свобода. Приложени са заповеди за награждаване на лишения от свобода, заповед за заличаване на дисциплинарни наказания.

Въз основа на така приетото от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

Жалбата е подписана, подадена е срещу подлежащ на обжалване акт и пред местно компетентния административен съд, от лице с активна процесуална легитимация, в срока за обжалване, установен от чл. 149, ал. 1 от АПК, поради което е процесуално допустима за разглеждане по същество.

Разгледана по същество в съвкупност със събраните по делото доказателства и становищата на страните, АССГ, 62 състав, намира жалбата за неоснователна по следните съображения:

Съгласно чл. 64, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под

стража /ЗИНЗС/ лишените от свобода с добро поведение, които са изтърпели най-малко една четвърт, но не по-малко от 6 месеца от наложеното наказание в затвор или в затворническо общежитие от закрит тип, могат да бъдат премествани по инициатива на началника на затвора или по тяхна молба за доизтърпяване на наказанието в затворнически общежития от открит тип.

Преместване от затвор или ЗОЗТ в З. е възможно при кумулативното наличие на две основания: да са изтърпени най-малко една четвърт, но не по-малко от 6 месеца от наложеното наказание, и лишеният от свобода да е имал добро поведение. Съответно това е една законова възможност, но не и задължение за пенитенциарните власти, която се преценява конкретно за всяко осъдено лице.

Според разписаната законова процедура началникът на затвора се произнася с мотивирана заповед след вземане на становището на ръководителя на направлението за социална дейност и възпитателна работа /СДВР/, на заместник-началника по режимно-охранителната дейност и на началника на съответното затворническо общежитие относно поведението на осъдения по време на изтърпяване на наказанието /ал. 2 на чл. 64 от ЗИНЗС/. Екземпляр от заповедта се връчва на осъдения срещу подпис и се изпраща на прокурора, осъществяващ надзор върху изпълнението на наказанието.

Оспорената заповед като индивидуален административен акт е издадена от териториално и материално компетентния съгласно чл. 64, ал. 1 от ЗИНЗС орган - началникът на затвора. Спазени са изискванията по отношение формата на административния акт, заповедта е подробно и конкретно мотивирана, като в нея са посочени фактическите и правни основания за издаването ѝ. Не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. В случая административното производство е започнало по подадена от жалбоподателя молба и се е развило в съответствие със специфичните изисквания по ЗИНЗС, като са изискани и взети предвид становища от лицата, посочени в чл. 64, ал. 2 от ЗИНЗС, послужили за вземането на решението от административния орган.

Оспорената заповед е материално законсъобразна и съответства на целта на закона. Видно от съдържанието на чл. 64, ал. 1 от ЗИНЗС, законът дава право на административния орган да извърши преценка по целесъобразност на исканото преместване предвид записаното, че "могат да бъдат премествани", което не задължава административния орган при наличие на посочените предпоставки да премества лишените от свобода.

Законодателят изисква наличие на конкретни формални предпоставки във връзка със срока на изтърпяното до момента наказание, но е предоставил правомощие при тези предпоставки административният орган да прецени доколко с оглед поведението на лишения от свобода, риска от рецидив и целите на наказанието, това преместване е целесъобразно. Преценката относно целесъобразността на преместването, с оглед поведението на осъдения и риска от рецидив, е предоставена от законодателя в правомощията на административния орган и се извършва в условията на оперативна самостоятелност, съобразно формираното у него вътрешно убеждение и с оглед обстоятелство, че служителите на затвора, имащи пряк контакт с лишения от свобода, имат изградени за него непосредствени впечатления.

Съгласно чл. 169 от АПК, при оспорване на административен акт, издаден при оперативна самостоятелност, съдът проверява дали административният орган е разполагал с оперативна самостоятелност и спазил ли е изискването за

законосъобразност на административните актове.

Административният орган действа в условията на оперативна самостоятелност, съобразно формираното у него вътрешно убеждение. Преценява на първо място наличието на предпоставките за това - изтърпян срок от наказанието, и след това по целесъобразност - с оглед поведението на лишения от свобода, определянето от административният орган на риска, на взетите предвид обстоятелства и анализа на същите, която преценка от своя страна не подлежи на съдебен контрол. В този смисъл е константната практика на Върховния административен съд на РБ по тълкуване и прилагане на закона - Решение № 4199 от 11.04.2016 г. на ВАС по адм. д. № 10460/2015 г., Решение № 7995 от 10.06.2013 г. на ВАС по адм. д. № 3391/2013 г./.

В случая административният орган е отчел, че е налице първата предпоставка, тъй като оспорващият е придобил право за преместване в заведение от по-лек тип, но не е налице втората предпоставка, изискваща добро поведение, данните от изпълнението на присъдата, посочил е че рискът от рецидив е среден, взел е дадените становища от съответните длъжностни лица във вр. с преместването, и е стигнал до извод, че рискът от рецидив остава без промяна, съответно, че рискът от вреди все още е налице и представлява заплаха за обществото, не са постигнати целите на наказанието в пълен обем в зоните с дефицит по отношение извършването на нови престъпления, поради което е отказал преместване. Направил е преценка на всички относими факти и обстоятелства, свързани с преместването на лицето, в резултат на които е приел, че не са налице условията за преместване по отношение на него в открит тип. Тази преценка е по целесъобразност и съответното решение е на началника на затвора и същата е направена, като е постановен отказ, макар според приложените доказателства да са налице формално условията за такова преместване.

Излагайки горепосочените мотиви, съдът приема, че ответникът е изпълнил задължението си да обоснове взетото от него решение за отказ от преместване на лишения от свобода от корпуса на затвора в затворническо общежитие в открит тип, като правилността на това решение е извън обхвата на съдебната проверка. В рамките на дискреционната власт на административния орган е да прецени дали, въпреки че са изпълнени условията по чл. 64, ал. 1 от ЗИНЗС, лицето следва да бъде преместено в ЗО от открит тип и тази негова преценка следва да бъде зачетена. След като органът разполага с оперативна самостоятелност по отношение преместването на лишения от свобода, същият е действал в пределите на тази оперативна самостоятелност и е мотивирал преценката си с излагане на конкретните съображения, от които се е ръководил, като са спазени изискванията за законосъобразност на административния акт, се обосновава извод, че същият е издал един законосъобразен акт, поради което жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

Наличието на изтърпяно най-малко една четвърт от наложеното наказание в затвор, както и соченото от оспорващият, че бил с добро цялостно поведение не е достатъчно условие задължително да се уважи искането за преместване в затворническо общежитие от открит тип, тъй като същото практически би довело до преместване по силата на закона, при липса на преценка на всички относими обстоятелства и факти по целесъобразност, какъвто е смисълът на разпоредбата.

Наред с това, факта на изтърпяване на част от наказанието не води до задължение, а само дава възможност на лишеният от свобода да бъде преместен за доизтърпяване на наказанието в затворническо общежитие от открит тип. Тази преценка и съответното решение е на Началника на Затвора, който преценява наличието на предпоставките за

това- изтърпян срок от наказанието и след това по целесъобразност с оглед поведението на лишения от свобода. В конкретния случай същата е направена, като органа е отчел поведението на жалбоподателя, като цяло по време на изтърпяване на наказанието и дадените становища от съответните длъжностни лица във вр. с искането по преместването, които са отрицателни.

Предвид изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че обжалваната заповед е правилна и законосъобразна, поради което жалбата срещу нея е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Водим от горното и на основание чл. 64, ал. 4 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража и чл. 172, ал. 1 и, ал. 2 от Административно-процесуалният кодекс, АССГ, 62 административен състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Е. С. А., понастоящем изтърпяващ наказание в Затвора [населено място], срещу Заповед № 03 от 20.01.2023 година на Началника на Затвора [населено място], с която е отказано на същия преместване в заведение от открит тип ЗО„К.“.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл. 64, ал. 4 изр. второ от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража.

Препис от решението да се изпрати на страните по делото.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: